קיצור שלחן ערוך — דין פרישה סמוך לוסת והחלוקים שבין וסת קבוע לאינו קבוע

קיצור שלחן ערוך · להדפסה · מבית דוד

תָּנוּ רַבָּנָן, וְהִזַּרְתֶּם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִטֻּמְאָתָם, אָמַר רַבִּי יֹאשִׁיָּה, מִכָּאן אַזְהָרָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּפְרְשׁוּ מִנִּשּׁוֹתֵיהֶן סָמוּךְ לְוֶסְתָּן. וְכַמָּה. אָמַר רָבָא, עוֹנָה. וְעוֹנָה הֵיא אוֹ יוֹם אוֹ לַיְלָה. שֶׁאִם זְמַן וֶסְתָּה הוּא בַּיּוֹם, אַף עַל פִּי שֶׁרְגִילָה לִרְאוֹת בְּסוֹף הַיּוֹם, מִכָּל מָקוֹם נֶאֱסָרָה מִתְּחִלַּת הַיּוֹם. וְכֵן אִם רְגִילָה לִרְאוֹת בַּבֹּקֶר וְלֹא רָאֲתָה, מִכָּל מָקוֹם עַדַיִן הִיא אֲסוּרָה כָּל הַיּוֹם עַד הַלַּיְלָה. וְכֵן אִם וֶסְתָּהּ בַּלַּיְלָה, אַף עַל פִּי שֶׁהִיא רְגִילָה לִרְאוֹת בְּתְחִלַּת הַלַּיְלָה, אוֹ שֶׁהִיא רְגִילָה לִרְאוֹת בְּסוֹף הַלַּיְלָה, מִכָּל מָקוֹם הִיא אֲסוּרָה כָּל הַלַּיְלָה. וּלְהַרְבֵּה פּוֹסְקִים, לֹא לְבַד בְּתַשְׁמִישׁ הִיא נֶאֱסָרָה, אֶלָּא גַּם בִּשְׁאָר מִינֵי קְרֵבוּת הִיא אֲסוּרָה. וְכֵן יֵשׁ לְהַחְמִיר.

יֵשׁ אוֹמְרִים, דְּעוֹנָה זוֹ שֶׁהוּא צָרִיךְ לִפְרוֹשׁ אֶת עַצְמוֹ, זוֹהִי עוֹנָה שֶׁלִּפְנֵי הָעוֹנָה שֶׁהַוֶּסֶת בָּהּ, דְּהַיְנוּ אִם וֶסְתָּהּ בַּלַּיְלָה, אֲסוּרָה גַּם כָּל הַיּוֹם שֶׁלְּפָנֶיהָ. וְאִם וֶסְתָּה בַּיּוֹם, אֲסוּרָה גַּם כָּל הַלַּיְלָה שֶׁלְּפָנֶיהָ. וְכֵן יֵשׁ לִנְהֹג. וְאַף כְּשֶׁהוּא יוֹצֵא לַדֶּרֶךְ, אוֹ שֶׁהוּא בָּא מִן הַדֶּרֶךְ, אוֹ שֶׁחָלָה טְבִילָתָהּ בַּלַּיְלָה שֶׁלִּפְנֵי עוֹנַת הַוֶּסֶת, לֹא יַחְמִיר.

אִשָּׁה שֶׁאֵין לָהּ וֶסֶת קָבוּעַ, אֲזַי תָּמִיד יוֹם שְׁלִשִּׁים שֶׁלְּאַחַר יוֹם רְאִיָּתָהּ, הוּא לָהּ כְּמוֹ וֶסֶת קָבוּעַ, וְנִקְרֵאת עוֹנָה בֵּינוֹנִית. כְּגוֹן שֶׁרָאֲתָה בְּיוֹם שֵׁנִי פָּרָשַׁת נֹחַ, אֲזַי יוֹם רְבִיעִי פָּרָשַׁת תּוֹלְדוֹת הוּא לָהּ כְּמוֹ וֶסֶת קָבוּעַ. וּמִלְּבַד זֹאת, עוֹד צְרִיכָה לָחוּשׁ לְכָל רְאִיָּה שֶׁתִּרְאֶה, אִם לְהַפְלָגוֹת אוֹ לִימֵי הַחֹדֶשׁ, כַּאֲשֶׁר יְבֹאַר אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם. וְכָל זְמַן שֶׁהִיא צְרִיכָה לָחוּשׁ שֶׁמָּא תִּרְאֶה, צָרִיךְ הַבַּעַל לִפְרוֹשׁ מִמֶּנָּה בָּעוֹנָה הַסְּמוּכָה, כָּאָמוּר.

כָּל אִשָּׁה שֶׁרָאֲתָה דָּם, צְרִיכָה הִיא לָחוּשׁ, שֶׁמָּא גַּם בְּפַעַם אַחֶרֶת תִּרְאֶה בַּיּוֹם הַהוּא וּבַזְּמַן הַזֶּה. לָא מִבַּעְיָא אִם אֵין לָהּ עֲתָה וֶסֶת קָבוּעַ, פְּשִׁיטָא שֶׁהִיא צְרִיכָה לָחוּשׁ, שֶׁמָּא תִּרְאֶה עוֹד בַּזְּמַן הַזֶּה וְתִקְבַּע וֶסֶת אֶלָּא אֲפִלּוּ אִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וֶסֶת קָבוּעַ, אִם אֵרַע לָהּ שֶׁשִּׁנְּתָה וֶסְתָּהּ וְרָאֲתָה שֶׁלֹּא בְשָׁעַת וֶסְתָּהּ, צְרִיכָה הִיא לָחוּשׁ גַּם לָרְאִיָּה הַזֹּאת, כִּי שֶׁמָּא תְּשַׁנֶּה וֶסְתָּהּ לִזְמַן אַחֵר. אֲבָל אִם לֹא שִׁנְּתָה וֶסְתָּהּ, אֶלָּא שֶׁאֵרַע לָהּ גַּם רְאִיָּה אַחֶרֶת שֶׁלֹּא בְשָׁעַת וֶסְתָּהּ, אָז אֵינָהּ צְרִיכָה לָחוּשׁ לָרְאִיָּה הַזֹּאת, דְּכֵיוָן דְּיֵשׁ לָהּ וֶסֶת קָבוּעַ, אֵינָהּ צְרִיכָה לָחוּשׁ לְוֶסֶת שֶׁאֵינוֹ קָבוּעַ.

וְנִנְקוֹט דְּגְמָא בְּאִשָּׁה שֶׁאֵין לָהּ וֶסֶת. רָאֲתָה (יוֹם שֵׁנִי שֶׁל) רֹאשׁ חֹדֶשׁ אִיָּר וּבְיוֹם חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים בּוֹ, צְרִיכָה הִיא לָחוּשׁ לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ סִיוָן, כִּי יֵשׁ לָהּ לָחוּשׁ, שֶׁמָּא תִּקְבַּע וֶסְתָּהּ לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ (וְגַם בְּיוֹם שֵׁנִי שֶׁל סִיוָן צְרִיכָה לָחוּשׁ, מִשּׁוּם עוֹנָה בֵּינוֹנִית). בָּא רֹאשׁ חֹדֶשׁ סִיוָן, (וְגַם יוֹם שֵׁנִי שֶׁל סִיוָן) וְלֹא רָאֲתָה, צְרִיכָה הִיא לָחוּשׁ, שֶׁמָּא תִּקְבַּע לְהַפְלָגוֹת. וְכֵיוָן שֶׁהִפְלִיגָה בֵּין רְאִיָּה לִרְאִיָּה שִׁלְשָׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם (מִלְּבַד יוֹם הָרְאִיָּה הָרִאשׁוֹנָה וְיוֹם הָרְאִיָּה הַשְּׁנִיָּה), צְרִיכָה גַּם עַתָּה לִמְנוֹת שִׁלְשָׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם, וְאַחַר כָּךְ תָּחוּשׁ, וְהַיְנוּ בְּחֹדֶשׁ אִיָּר יֵשׁ לָהּ אַרְבָּעָה יָמִים, תּוֹסִיף תִּשְׁעָה עָשָׂר יוֹם מֵחֹדֶשׁ סִיוָן, וְחוֹשֶׁשֶׁת לְיוֹם עֶשְׂרִים בּוֹ. בָּא יוֹם עֶשְׂרִים סִיוָן וְלֹא רָאֲתָה, חוֹשֶׁשֶׁת לְיוֹם חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים בּוֹ, שֶׁמָּא תִּקְבַּע יוֹם חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים בַּחֹדֶשׁ, (וְגַם בְּיוֹם שִׁשָּׁה וְעֶשְׂרִים צְרִיכָה לָחוּשׁ, מִשּׁוּם עוֹנָה בֵּינוֹנִית). אֲבָל לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ תַּמּוּז אֵינָהּ צְרִיכָה לָחוּשׁ, כִּי רְאִית רֹאשׁ חֹדֶשׁ אִיָּר כְּבָר נֶעֱקָרָה עַל יְדֵי מַה שֶּׁלֹּא רָאֲתָה בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ סִיוָן (דְּכָל שֶׁלֹּא קָבְעָה בְּשָׁלֹשׁ פְּעָמִים, נֶעֱקָר בְּפַעַם אַחַת, כִּדְלִקַמָּן).

וְדְגְמָא לְאִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וֶסֶת, הָיָה לָהּ וֶסֶת קָבוּעַ לִרְאוֹת בְּהַפְלָגָה לְיוֹם הַחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים, וְשִׁנְּתָה פַּעַם אַחַת, וְלֹא רָאֲתָה עַד יוֹם הַשְּׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים, צְרִיכָה הִיא לָחוּשׁ לְיוֹם חֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים מֵרְאִיָּה זוֹ, מִשּׁוּם וֶסְתָּה. וְאִם בָּא יוֹם הַחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים וְלֹא רָאֲתָה, צְרִיכָה לָחוּשׁ לְיוֹם הַשְּׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים, מִשּׁוּם רְאִיָּה שֶׁעָבָרָה. רָאֲתָה גַּם עַתָּה בַּיּוֹם הַשְּׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים, עֲדַיִן הִיא אֲסוּרָה גַּם בְּיוֹם הַחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים לִרְאִיָּה זוֹ, מִשּׁוּם וֶסְתָּהּ. לֹא רָאֲתָה גַּם עַתָּה בְּיוֹם הַחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים, אֶלָּא בְּיוֹם הַשְּׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים, הֶקְבֵּע יוֹם הַשְּׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים לְוֶסְתָּהּ, וְיוֹם הַחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים נֶעֱקַר

(דְּהָא עַקַרְתֵּהּ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים) וְהָתָר. וְאִם לֹא הִשְׁוָתָה רְאִיּוֹתֶיהָ הָאַחֲרוֹנוֹת, כְּגוֹן שֶׁרָאֲתָה לִשְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים, לְתִשְׁעָה וְעֶשְׂרִים, לְאֶחָד וּשְׁלֹשִׁים, עָקְרָה וְסֹתָהּ הָרִאשׁוֹן, וְאֵין לָהּ וֶסֶת חָדָשׁ, וּצְרִיכָה תָּמִיד לָחוּשׁ מֵרְאִיָּה הָאַחֲרוֹנָה לְהַפְלָגָה וּלְיוֹם הַחֹדֶשׁ וּלְעוֹנָה בֵּנוֹנִית, עַד שֶׁתִּקְבַּע וֶסֶת חָדָשׁ.

הַכְּלָל הוּא לְכָל יְרֵא שָׁמַיִם, אִם הָאִשָּׁה אֵין לָהּ וֶסֶת קָבוּעַ, יֵשׁ לוֹ לִכְתֹּב תָּמִיד יוֹם רְאִיָּתָהּ, וְיִרְאֶה אֵיזֶה יוֹם בַּחֹדֶשׁ הוּא, וְכַמָּה יָמִים הֵם בֵּין רְאִיָּה לִרְאִיָּה, וְיָחוּשׁ תָּמִיד לְהַבָּא לְיוֹם הַפְלָגָה כַּהַפְלָגָה הָאַחֲרוֹנָה, וְכֵן לְיוֹם הַחֹדֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁהָיְתָה הָרְאִיָּה הָאַחֲרוֹנָה, וְגַם צָרִיךְ לָחוּשׁ לְעוֹנָה בֵּינוֹנִית. כָּכָה יִנְהַג עַד שֶׁתִּקְבַּע לָהּ וֶסֶת קָבוּעַ. וּלְאַחַר שֶׁתִּקְבַּע וֶסֶת, אִם יֶאֱרַע שֶׁתִּשְׁתַּנֶּה וְסֹתָהּ, צָרִיךְ גַּם כֵּן לְזָהֵר לָחוּשׁ לָרְאִיָּה הַחֲדָשָׁה, הֵן לְהַפְלָגָה הֵן לִימֵי הַחֹדֶשׁ. וְגַם צָרִיךְ לְזָהֵר לִזְכֹּר יוֹם וֶסֶת קָבוּעַ שֶׁלָּהּ, כִּי הַוֶּסֶת הַקָּבוּעַ אֵינוֹ נֶעֱקָר אֶלָּא בְּשָׁלֹשׁ פְּעָמִים, כְּדִלְקַמָּן.

אִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וֶסֶת קָבוּעַ, אַף אִם הִגִּיעַ פַּעַם אַחַת אוֹ שְׁתֵּי פְּעָמִים יוֹם וֶסֶתָהּ אוֹ סִימָן וֶסֶתָהּ וְלֹא רָאֲתָה, אַף עַל פִּי שֶׁבָּרוּר לָהּ בְּבֵרוּר גָּמוּר שֶׁלֹּא רָאֲתָה, כְּגוֹן שֶׁהָיָה לָהּ כָּל מֶשֶׁךְ הַוֶּסֶת מוֹךְ דָּחוּק, מִכָּל מָקוֹם עֲדַיִן לֹא נֶעֱקַר וֶסֶתָהּ, וּצְרִיכָה עֲדַיִן לָחוּשׁ גַּם לַפַּעַם הַשְּׁלִישִׁית. אֲבָל אִם הִגִּיעָה גַּם הַפַּעַם הַשְּׁלִישִׁית וְלֹא רָאֲתָה, אִם בָּרוּר לָהּ בְּבֵרוּר גָּמוּר שֶׁלֹּא רָאֲתָה בְּכָל שְׁלֹשֶׁת הַפְּעָמִים, כְּגוֹן שֶׁבְּכָל פַּעַם הָיָה לָהּ מוֹךְ דָּחוּק כָּל מֶשֶׁךְ הַוֶּסֶת, מֵעַתָּה נֶעֱקַר וֶסֶתָהּ, וְאֵינָהּ צְרִיכָה לָחוּשׁ לוֹ עוֹד, כִּי כָּל וֶסֶת נֶעֱקָר בְּשָׁלֹשׁ פְּעָמִים, אֲפִלּוּ הָיָה קָבוּעַ כַּמָּה שָׁנִים. אֲבָל וֶסֶת שֶׁאֵינוֹ קָבוּעַ, דְּהַיְנוּ רְאִיָּה שֶׁלֹּא קְבָעַתָּהּ רַק פַּעַם אַחַת אוֹ שְׁתֵּי פְּעָמִים, אִם הִגִּיעַ פַּעַם אַחַת הַיּוֹם הַזֶּה אוֹ הַסִּימָן הַזֶּה וְלֹא רָאֲתָה, וְאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא קְבָעַתָּהּ רַק פַּעַם אַחַת אוֹ שְׁתֵּי פְּעָמִים, אִם הִגִּיעַ פַּעַם אַחַת הַיּוֹם הַזֶּה אוֹ הַסִּימָן הַזֶּה וְלֹא רָאֲתָה, וְאַף עַל פִּי שֶׁלֹּא בָּדְקָה אֶת עַצְמָהּ, אֶלָּא שֶׁלֹּא הִרְגִּישָׁה שׁוּם רְאִיָּה, שׁוּב אֵינָהּ צְרִיכָה לָחוּשׁ לָהּ, כִּי כָּל מַה שֶּׁלֹּא נִקְבַּע בְּשָׁלֹשׁ פְּעָמִים, נֶעֱקָר בְּפַעַם אַחַת, וַאֲפִלּוּ בְּלֹא בְּדִיקָה.

אִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ וֶסֶת קָבוּעַ, קֹדֶם שֶׁבָּאָה לָהּ הַשָּׁעָה שֶׁהִיא רְגִילָה לִרְאוֹת, יֵשׁ לָהּ לְהַכְנִיס מוֹךְ דָּחוּק, לְמַעַן תֵּדַע בְּבֵרוּר, כִּי יֵשׁ לָחוּשׁ, שֶׁמָּא תֵּצֵא מִמֶּנָּה אֵיזוֹ טִפַּת דָּם וְתֹאבַד, וְהִיא לֹא תֵּדָע. וְאִם לֹא עָשְׂתָה כֵּן, וְעָבַר זְמַן וֶסֶתָהּ, אֲסוּרָה לְבַעְלָהּ, עַד שֶׁתִּבְדֹּק אֶת עַצְמָהּ הֵיטֵב. וְאִם בְּתוֹךְ הַזְּמַן רָחֲצָה אֶת עַצְמָהּ, שׁוּב לָא מַהֲנֵי לָהּ בְּדִיקָה. וְיֵשׁ לָהּ לְהַחְמִיר וּלְהַחֲזִיק אֶת עַצְמָהּ טְמֵאָה, כִּי חֲזָקָה הִיא, שֶׁהַדָּם בָּא בִּזְמַנּוֹ הַקָּבוּעַ. אֲבָל אִם אֵין לָהּ וֶסֶת קָבוּעַ, אֶלָּא שֶׁהִיא חוֹשֶׁשֶׁת לְוֶסֶת שֶׁאֵינוֹ קָבוּעַ, אִם עָבַר הַזְּמַן וְלֹא הִרְגִּישָׁה, אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא בָּדְקָה אֶת עַצְמָהּ, הֲרֵי הִיא אַחַר כָּךְ בְּחֶזְקַת טְהוֹרָה. אַךְ עוֹנָה בֵּינוֹנִית, שֶׁהִיא יוֹם הַשְּׁלִשִׁים, דְּינָהּ כְּמוֹ וֶסֶת קָבוּעַ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל (סָעִיף ג).

אִשָּׁה שֶׁרְאָתָהּ נִמְשֶׁכֶת שְׁנַיִם אוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים, שֶׁהִיא שׁוֹפַעַת אוֹ מְזַלֶּפֶת, יוֹם הַתְּחָלַת הָרְאִיָּה הוּא הָעִקָּר. וְיֵשׁ אוֹמְרִים, דְּמִכָּל מָקוֹם צְרִיכָה הִיא לָחוּשׁ תָּמִיד לְכָל הַיָּמִים עַד שֶׁיֵּעָקְרוּ.

כְּשֵׁם שֶׁהָאִשָּׁה חוֹשֶׁשֶׁת לְוֶסֶת הַיָּמִים וּלְוֶסֶת הַהַפְלָגוֹת בְּפַעַם אַחַת, כְּמוֹ כֵן חוֹשֶׁשֶׁת גַּם לְוֶסֶת הַגּוּף וּלְוֶסֶת הַמֶּרְכָּב בְּפַעַם אֶחָת. וּכְשֵׁם שֶׁוֶּסֶת הַיָּמִים וְוֶסֶת הַהַפְלָגוֹת שֶׁאֵינָן קְבוּעִין, נֶעֱקָרִין בְּפַעַם אַחַת, כְּמוֹ כֵן וֶסֶת הַגּוּף וְוֶסֶת הַמֶּרְכָּב, נֶעֱקָרִין בְּפַעַם אֶחָת. וּכְשֵׁם שֶׁוֶּסֶת הַיָּמִים וְוֶסֶת הַהַפְלָגוֹת הַקְּבוּעִים אֵינָן נֶעֱקָרִין אֶלָּא בְּשָׁלֹשׁ פְּעָמִים, כָּךְ וֶסֶת הַגּוּף וְוֶסֶת הַמֶּרְכָּב הַקְּבוּעִים אֵינָן נֶעֱקָרִין אֶלָּא בְּשָׁלֹשׁ פְּעָמִים, דְּהַיְנוּ אִם הָיָה לָהּ וֶסֶת הַגּוּף גְּרִידָא, כֵּיוָן שֶׁפְּהָקָה אַחַר כָּךְ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים וְלֹא רָאֲתָה, שׁוּב אֵינָהּ צְרִיכָה לָחוּשׁ כַּאֲשֶׁר תְּפַהֵק. וְאִם הוּא וֶסֶת הַמֶּרְכָּב, כְּשֶׁהִגִּיעַ שָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים יוֹם זֶה וּפְהָקָה וְלֹא רָאֲתָה, אָז הַוֶּסֶת נֶעְקַר. אֲבָל הַיָּמִים בְּלֹא פִּהוּק אוֹ פִּהוּק בְּלֹא יָמִים, אֵינָן עוֹקְרִין אֶת הַוֶּסֶת הַמֶּרְכָּב, דְּבָעֵינָן עֲקִירָתוֹ דְּמֵיָא דִּקְבִיעָתוֹ.

מְעֻבֶּרֶת, לְאַחַר שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים מִתְּחִלַּת עִבּוּרָהּ, וְכֵן מֵינִיקָה, הֵן בְּחֶזְקַת מְסֻלָּקוֹת מִדָּמִים וְאֵינָן חוֹשְׁשׁוֹת לְוֶסֶתָן, אַף עַל פִּי שֶׁהָיָה לָהֶן וֶסֶת קָבוּעַ. וּמִכָּל מָקוֹם חוֹשֶׁשֶׁת לִרְאִיָּה שֶׁתִּרְאֶה כְּדֶרֶךְ שֶׁחוֹשֶׁשֶׁת לְוֶסֶת שֶׁאֵינוֹ קָבוּעַ. עָבְרוּ יְמֵי הֲנָקָתָהּ, חוֹזֶרֶת לָחוּשׁ לְוֶסֶתָהּ הָרִאשׁוֹן, כְּגוֹן אִם הָיָה לָהּ וֶסֶת לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ, צְרִיכָה לָחוּשׁ מִיָּד לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן. אֲבָל אִם הָיָה לָהּ וֶסֶת לְהַפְלָגוֹת, אֵינָהּ חוֹשֶׁשֶׁת עַד שֶׁתִּרְאֶה פַּעַם אַחַת, וְאָז חוֹשֶׁשֶׁת לְהַפְלָגָה שֶׁהָיְתָה רְגִילָה לִרְאוֹת.